

Arbetsmarknadsutredningen

Kompetensförsörjningsdagarna 26 oktober

Upplägg

1. Om utredningen
2. Om delbetänkandet som släpptes igår
3. Om arbetet framöver

Om utredningen

December 2016 – januari 2019

**Särskild utredare:
Cecilia Fahlberg Pihlgren**

**Uppdrag: Utredda det statliga åtagandet för en
väl fungerande arbetsmarknad och
Arbetsförmedlingens uppdrag**

Uppdraget till delbetänkandet

Del 1: Analysera och lämna förslag om hur Arbetsförmedlingens vägledning kan stärkas och samspela med annan vägledning

Del 2: Analysera hur väl samspelet och ansvarsfördelningen fungerar mellan aktörer som påverkar arbetsmarknadens funktionssätt, med särskilt fokus på statliga myndigheters och kommunernas roll

Del 1 – Analys och förslag

Hur Arbetsförmedlingens vägledning kan stärkas och samverka med annan vägledning

Slutsatser kring framtidens arbetsmarknad

Kompetenskraven har höjts. Gymnasieutbildning är i princip ett krav.

Vägen till arbete går ofta via utbildning.

Människor kommer behöva ställa om och uppdatera sina kompetenser löpande.

Slutsatser kring vägledning

Vägledning kan öka övergången från arbetslöshet till utbildning samt bidra till en större generell rörlighet på arbetsmarknaden.

Individer har olika vägledningsbehov. Behoven behöver adresseras brett genom olika kanaler.

Den vägledning som i dag bedrivs på Arbetsförmedlingen motsvarar inte de syften som framgår av bestämmelser, myndighetens interna instruktioner och handläggarstöd.

Förslag för stärkt vägledning

En digital plattform för livslång vägledning ska inrättas och drivas av flera myndigheter i samverkan.

Utifrån arbetsmarknadens behov nationellt och regionalt ska plattformen möta individers behov av information och orienterande vägledning inför val av studier och arbete, samt ge information om studiefinansiering och validering.

Förslag för stärkt vägledning

Arbetsförmedlingen ges i uppdrag att ta fram en genomförandeplan för hur myndighetens vägledning ska stärkas.

Planen bör innehålla information om hur myndigheten avser att organisera, kvalitetssäkra och följa upp den vägledning som ges av eller på uppdrag av Arbetsförmedlingen

Förslag för stärkt vägledning

Arbetsförmedlingen ges i uppdrag att i samverkan med IFAU utveckla metoder eller arbetssätt för att vägledningsinsatser ska kunna utvärderas.

Del 2 – Kartläggning

Samspel och ansvarsfördelning mellan stat och kommun

Två parallella arbetsmarknadspolitiska system

**Staten har fortfarande det huvudsakliga
ansvaret för arbetsmarknadspolitiken**

**Men de kommunala arbetsmarknadsåtgärderna
har ökat i sådan omfattning att det i vissa fall
kan vara relevant att tala om två parallella
arbetsmarknadspolitiska system**

Varför kommunal arbetsmarknadspolitik?

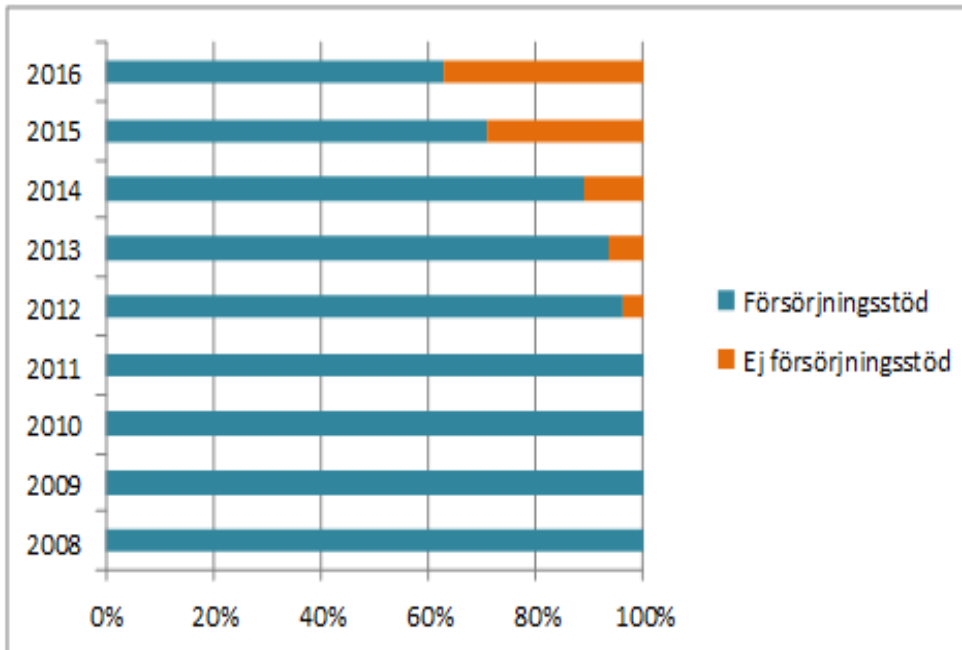
- **Högre andel arbetslösa som är inskrivna på Arbetsförmedlingen utgörs av personer som har svårt att få fotfäste på arbetsmarknaden**
- **År 2016 är arbetslöshet det huvudsakliga försörjningshindret (51%)**
- **Arbetsförmedlingens insatser är inte tillräckliga**

Nästan alla kommuner bedriver någon form av aktiv arbetsmarknadspolitik

76 procent av alla kommuner och stadsdelar erbjuder praktik till vissa eller alla arbetslösa som ansöker om ekonomisk bistånd

68 procent av alla kommuner och stadsdelar erbjuder jobsökaraktiviteter till vissa eller alla arbetslösa

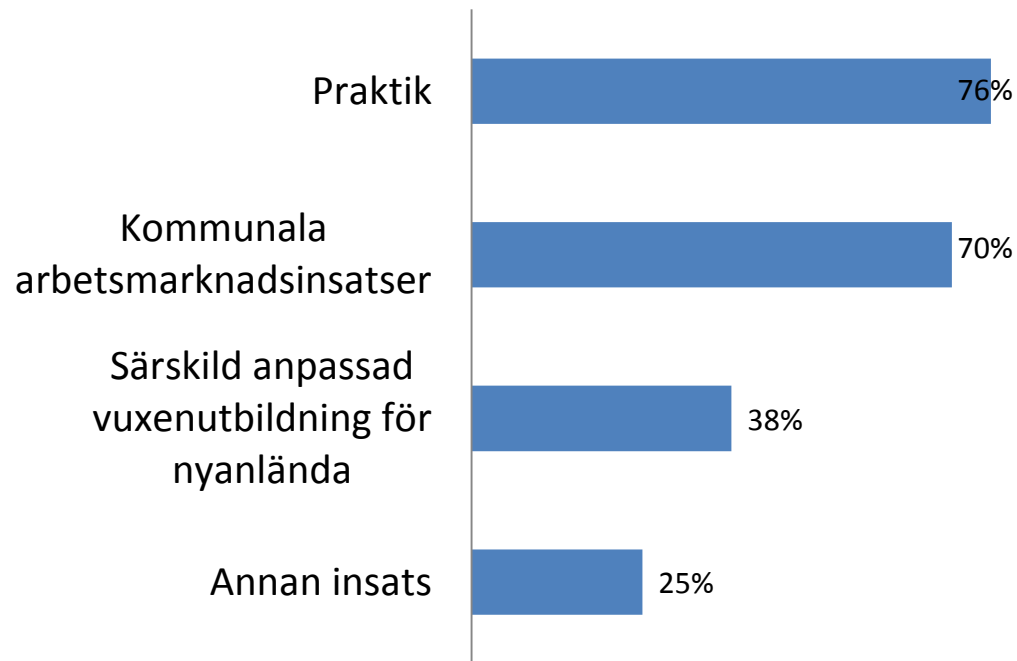
Exempel: Jobbtorg

Under 2016 deltog 4 400 personer i Jobbtorg Stockholm

Nästan 40 procent av deltagarna hade inte försörjningsstöd

Arbetsförmedlingen har ansvaret men kommunerna erbjuder insatser för nyanlända inom etableringen

Dagens roll- och ansvarsfördelning är otydlig

Av utredningens undersökningar framgår att både Arbetsförmedlingen och kommunerna anser att dagens ansvarsfördelning är otydlig

Det är oklart var det statliga åtagandet börjar och var det slutar.

Varför är det otydligt?

Kommunernas roll påverkas på olika av vad Arbetsförmedlingen gör (eller inte gör)

Arbetsförmedlingen har en bild av att kommunernas formella ansvar inom arbetsmarknadspolitiken är större än vad det är

Den arbetsmarknadspolitiska bedömningen är otydlig

Otydligt vilka kriterier som ska användas för att bedöma vem som står till arbetsmarknadens förfogande

Risk för att individer hamnar mellan stolarna, då Arbetsförmedlingen och kommunerna gör olika bedömningar

Slutsatser kring samspel och ansvarsfördelning mellan stat och kommun

Trots den utbredda uppfattningen att samverkan behövs finns det delade meningar beträffande ansvarsfördelningen, syftet med samverkan och hur samverkan ska fungera

Det är av avgörande betydelse att tydliggöra Arbetsförmedlingens och kommunernas uppdrag och ansvarsfördelningen dem emellan. Det är också en förutsättning för bättre fungerande samverkan.

Uppdrag till slutbetänkandet – regional samverkan

Utredaren ska

- lämna förslag om hur den statliga arbetsmarknadspolitiken i större utsträckning ska samverka med relevanta aktörer som arbetsgivare, branschorganisationer, arbetsmarknadens parter, aktörer med regionalt utvecklingsansvar och relevanta utbildningsaktörer på regional och nationell nivå i syfte att stärka kompetensförsörjningen utifrån funktionella arbetsmarknadsregioner

Uppdrag till slutbetänkandet – arbetsmarknadsutbildning

- lämna förslag om hur det kan säkerställas att arbetsmarknadsutbildningen är en flexibel insats som snabbt kan svara mot arbetsmarknadens behov och som förbättrar förutsättningarna för de arbetssökande att få arbete och för de arbetsgivare som behöver anställa inom ett bristyrkesområde att snabbt få tag på arbetskraft, och
- analysera och lämna förslag om i vilken form och av vilka aktörer som arbetsmarknadsutbildningar är bäst lämpade att tillhandahållas fortsättningsvis.

Vi tar gärna emot inspel

elsa.engstrom@regeringskansliet.se

